

GIDS

voor een duurzaam museaal Leidschendam- Voorburg

SCHATRIJK

Leidschendam-Voorburg is 'schatrijk' als het om kunst, cultuur en geschiedenis gaat. De basis voor een aantrekkelijke en onderscheidende museale presentatie. Voor de eigen inwoners, voor de regio en ook voor de (inter)nationale cultuurtoerist.

Kunst en cultuur hebben een toeristische meerwaarde. Zij dragen bij aan de economie en welvaart van Leidschendam-Voorburg.

Het optimaal benutten van die potentiële economische waarde is een uitdaging waarbij een sterk concept en een heldere, toekomstbestendige positionering van onze cultuur-iconen Huygens' Hofwijck en Museum Swaensteyn onontbeerlijk is.

Deze gids neemt u mee op de weg naar musea met karakter. Huygens' Hofwijck is die weg al ingeslagen. Gezamenlijk en mét u willen wij inzetten op ruimte en ontplooiing voor de sterkste troeven uit onze collecties ten behoeve van een duurzaam museaal Leidschendam-Voorburg.

Dit zijn we

Nationaal en lokaal onderscheidend

Huygens' Hofwijck en Museum Swaensteyn hebben als musea, culturele ondernemers én evenementenbedrijven hun plek in het hedendaagse culturele landschap verworven. Wij slaan een brug tussen kunst- en cultuurliefhebbers en het 'schatrijke' Leidschendam-Voorburg met informatie, educatie, inspiratie en ontspanning.

Huygens' Hofwijck is hét nationaal historisch museum van de Gouden Eeuw in een notendop. Een triple A-monument, de plek waar twee van onze grootste geesten - Constantijn en Christiaan Huygens - hun stempel op de Gouden Eeuw drukten. Een buitenplaats die lokale, regionale, landelijke en internationale bezoekers trekt.

Museum Swaensteyn, hét lokale museum met een bijzondere collectie, die het verhaal vertelt van Voorburg 'de oudste Stad van Holland', Leidschendam en Stompwijk.

Convenant / kennisnetwerk

Huygens' Hofwijck en Museum Swaensteyn zijn sinds kort in personeel opzicht één organisatie. De besturen van beide musea streven naar bestendiging van deze intensieve samenwerking op basis van een convenant. Dit met behoud van de zelfstandigheid van de Vereniging Hofwijck en de Stichting Museum Swaensteyn.

De vernieuwde besturen beschikken over internationale museale kennis en dito netwerk:

- Peter van der Ploeg is voormalig hoofdcurator Mauritshuis
- Rik Koetsveld is voormalig zakelijk directeur Mauritshuis - van Gogh Museum - Mesdag Museum
- Hans Buurman is adjunct-directeur Gemeente Museum Den Haag.

Hier staan we

Toekomstgericht omvormen

Huygens' Hofwijck is tussen 2013 en 2016 omgevormd. Huis en het poortgebouw zijn gerenoveerd en verbouwd. Het museale concept is vernieuwd en het museum heeft een nieuwe positionering, die inmiddels zijn vruchten afwerpt: meer bekendheid, meer bezoekers, meer opbrengsten. De gehele operatie is voor 97% uit (private) fondsen gefinancierd.

Museum Swaensteyn staat aan de vooravond van een dergelijke, voor haar voortbestaan hoogst nodige omvorming. Het huidige museumgebouw aan de Herenstraat vormt daarbij een bottleneck. Op tal van punten - expositieruimte, beveiliging, collectiebeheer, presentatie, uitstraling - zijn verbeteringen noodzakelijk. Wenselijk is die op historisch terrein te realiseren. Daarom sluiten we graag aan bij het gemeentelijke onderzoek naar een andere bestemming voor Huize Swaensteyn. Dit op steenworpafstand gelegen nationaal monument biedt alle mogelijkheden voor ontplooiing van beide musea.

Dit hebben we in huis

Romeinen: kwartiermakers van Holland

Tweeduizend jaar geleden bloeide op het huidige gebied van Voorburg een bestuurs- en handelscentrum: Forum Hadriani. Een stad van omvang in Noordwest-Nederland en de meest westelijke stad van het Romeinse rijk. Er werden markten gehouden en de haven gaf toegang tot het Kanaal van Corbulo.

Om beide elementen zichtbaar te maken is Museum Swaensteyn in samenwerking met de gemeenten Leidschendam-Voorburg en Voorschoten het project Romeinen aan de Vliet gestart. Doel is de Romeinen in het museum én in de openbare ruimte zichtbaar te maken. Het project wordt financieel gesteund door de Erfgoedlijn Romeinse Limes van de provincie Zuid-Holland.

Huygens en Spinoza: vormgevers van de wereld

Constantijn Huygens, dichter, componist, kunstkenner en secretaris van de Oranjes. Christiaan Huygens, de grootste Nederlandse wetenschapper ooit. Spinoza, grondlegger van een van de belangrijkste filosofische systemen ooit. Alle drie woonachtig in Voorburg. De eerste drukte zijn stempel op onze Gouden Eeuw, de anderen worden internationaal gezien als vormgevers van onze wereld.

Prinses Marianne: 'Lady Di' van de 19e eeuw

Een prinses van koninklijke bloede, de vrouw die als een 19e-eeuwse 'Lady Di' besloot haar eigen leven uit te stippelen. Beeldbepalend op het gebied van Oranjeschiedenis en vrouwenemancipatie.

Kunst en Cultuur aan de Vliet: sfermakers van het leven

Buitenplaats Huygens' Hofwijck toont schatten uit de 17e eeuw, Swaensteyn kunst uit de periode 1850-heden. Met de nadruk op schilderkunst en beeldhouwkunst. Samen wordt een unieke combinatie van oude en moderne kunst, cultuur, historie en natuur aangeboden.

Trekvaarten: intercity van de Gouden Eeuw

De spectaculaire economische groei begin 17e eeuw vroeg om regelmatig en beter georganiseerd openbaar vervoer. Speciale kanalen werden gegraven voor trekschuiten, schepen die door mens- of paardenkracht worden voortgetrokken. In 1636 werd een trekvaart tussen Rotterdam en Delft in gebruik genomen, in 1637/1638 volgde de verbinding vanuit Den Haag naar Leiden en Delft.

De Vliet als historische trekvaart verbindt de drie kernen van de gemeente Leidschendam-▶

Dit zijn onze doelgroepen

Liefhebbers van

- cultuur-historie (lokaal, regionaal, nationaal)
- werelddenkers/wereldontwikkelaars (internationaal, nationaal)
- monarchie/koningshuis
- beeldende kunst

Onze bezoekers zijn van alle leeftijden met brede interesse voor historie, wetenschap en kunst. Expats in de Randstad vormen een belangrijke, groeiende doelgroep.

- ▶ Voorburg met elkaar. Huygens' Hofwijck, gelegen aan een van de mooiste trekvaarten, neemt deel aan de Erfgoedlijn Landgoederen én de Erfgoedlijn Trekvaarten van de provincie Zuid-Holland. En heeft daaruit voor de omvorming van de buitenplaats financiële steun ontvangen.

Cultuurmenu: smaakmaker van de 21e eeuw

De musea bieden een gevarieerde en aantrekkelijke reeks lessen aan voor leerlingen van het basis- en voortgezet onderwijs. Docenten kunnen kiezen uit de programma's Romeinen, Beeldende kunst, Het leven op een buitenplaats in de Gouden Eeuw en Wetenschap met Christiaan Huygens. Alle scholieren in Leidschendam-Voorburg maken daar in het kader van het Cultuurmenu minstens eenmaal gebruik van.

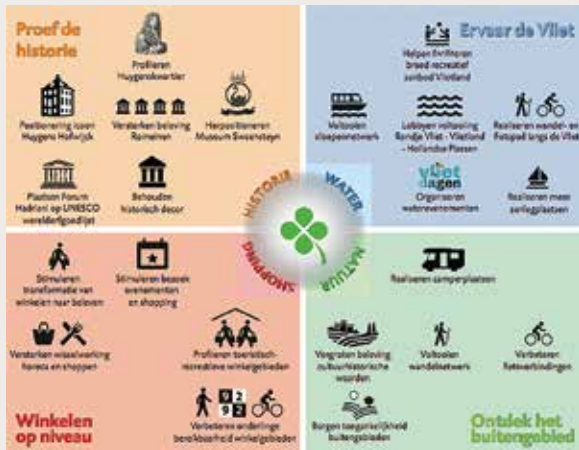

Dit is nodig

Bestuurlijke verbinding

De visie op kunst en cultuur in Leidschendam-Voorburg 'Van Forum tot Universum' (maart 2015) spreekt duidelijke taal over de museale kracht van onze gemeente. De titel verwijst niet toevallig naar twee iconen: Museum Swaensteyn en Huygens' Hofwijck. Ook in de Economische Agenda 2017-2020 en de Visie Toerisme & Recreatie 2017 zien wij kunst en cultuur als waardevolle ingrediënten benoemd.

Passende accommodatie

De schatkamer van Leidschendam-Voorburg verdient een passend en goed-geoutilleerd onderkomen, dat voldoet aan de geldende museale maatstaven. Huygens' Hofwijck beschikt niet over een tentoonstellingsruimte van museaal niveau. In het complex Huize Swaensteyn kunnen (gezamenlijke) tentoonstellingen en projecten van beide musea optimaal gerealiseerd worden.

Integrale promotie & samenwerking

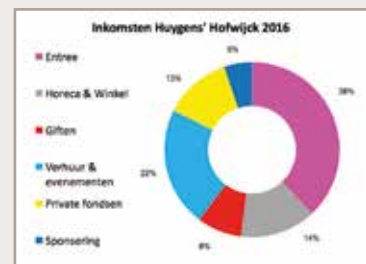
Door de opvallende omvorming van de buitenplaats en aantrekkelijke tijdelijke tentoonstellingen heeft Huygens' Hofwijck veel free-publicity ontvangen, waaronder paginagrote artikelen in landelijke dagbladen en op radio en TV. Zo wordt het steeds gemakkelijker publiciteit te genereren.

Museum Swaensteyn timmert in dat opzicht hard aan de weg. Het museum is de lokale VVV en is ook partner van Den Haag Marketing. Voor de promotie van twee grote tentoonstellingen in 2018 - Voorburg Sculptuur en De Gouden Eeuw van de Vliet - wordt gezamenlijk opgetrokken.

Financiële degelijkheid

Binnen het kader van de gemeentelijke cultuurvisie is het wenselijk dat subsidieafspraken in de vorm van vierjarige overeenkomsten worden gegoten. Qua omvang opteren wij voor conformiteit met de benchmark Nederlandse musea. Dat maakt het mogelijk effectief en succesvol invulling te geven aan het beoogde gemeentelijk museaal beleid én aan ons eigen businessmodel. Het komt de continuïteit ten goede van het gezamenlijke culturele bedrijf als musea, culturele onderneming én evenementenbedrijf.

Onze expertise in de acquisitie van eigen inkomsten zullen we intensief blijven inzetten. Met deze gids als vertrekpunt en de bewezen vruchtbare samenwerking tussen beide musea en partners is zulks zeer kansrijk.

Opbouw eigen inkomsten Huygens' Hofwijck.

Opbouw eigen inkomsten Museum Swaensteyn.

Kernpunten voor een duurzaam museaal Leidschendam-Voorburg

- **uitbreiding expositieruimte**
- **hergebruik bestaande voorzieningen (locaties / materialen)**
- **multifunctioneel gebruik voorzieningen**
- **samenwerking**
- **structurele subsidiebasis (vierjaarstermijn)**

Dit zijn de mogelijkheden

Uitbreiding

Het complex Huize Swaensteyn biedt voor zowel Museum Swaensteyn als voor Huygens' Hofwijck een unieke kans om Leidschendam-Voorburg in museaal opzicht een duurzame en hoogwaardiger toekomst te verschaffen en de vleugels uit te slaan.

Hergebruik

Het complex Huize Swaensteyn is het opvallendste gebouw in de Herenstraat. Het maakt deel uit van de geschiedenis van het gebied en het heeft een krachtige uitstraling. Hergebruik van dit cultureel erfgoed past naadloos in het streven naar duurzaamheid.

Multifunctionaliteit

Het complex Huize Swaensteyn biedt ruimte en mogelijkheden voor activiteiten naast het museale gebruik, zoals evenementen, lezingen, concerten, maatschappelijke en zakelijke ontvangsten, vergaderingen en diners. Verder kan onderdak geboden worden aan een winkel, museumcafé en een toeristisch informatiepunt (VVV).

Aan duurzaamheid en meervoudig (her-) gebruik kan nog beter invulling worden gegeven door strategische combinaties aan te gaan met culturele organisaties, zoals Kunstenaarsvereniging ArtiBrak. Ook voor de gemeenteraad zien wij innovatieve kansen en efficiënte mogelijkheden. Door de zaalruimte beschikbaar te maken voor vergaderingen van raad en commissies kan de publieke functie van Huize Swaensteyn behouden blijven en versterkt worden.

Samenwerking

De inmiddels bewezen samenwerking tussen Museum Swaensteyn en Huygens' Hofwijck kan verbreed worden richting regionale museale partners als het Rijksmuseum van Oudheden, Museum Boerhaave, Haags Historisch Museum en Museum Beelden aan Zee.

Ook het samenwerkingsverband van de erfgoedpartners in Leidschendam-Voorburg en met de erfgoedlijnen van de provincie Zuid-Holland zal ertoe kunnen leiden dat de rol van 'culturele hotspot' beter kan worden ingevuld.

Partners

Museum Boerhaave, Kasteel Duivenvoorde, Haagse Museumnacht, De Ooievaart, Stichting Kastelen Buitenplaatsen en Landgoederen, Museumvereniging, Provincie Zuid-Holland, Gemeente Leidschendam-Voorburg, Ondernemersfonds Huygens Kwartier, VVV Den Haag, Marketing I Am Binck.

Begunstigers

BankGiro Loterij, Provincie Zuid-Holland, Fonds 1818, VSBfonds, Stichting Diorapthe, Siemens Nederland, Prins Bernhard Cultuurfonds, Stichting Zabawas, Prins Bernhard Cultuurfonds Zuid-Holland, De Frans Mortelmans Stichting, Charity Stichting Rob Beers, Stichting Christiaan Huygensprijs, Van Ravesteyn Fonds, 'Mooi Voorburg', Schouten Bouw, Rabobank Coöperatiefonds, Fonds voor Cultuurparticipatie, M.A.O.C Gravin van Bylandt Stichting en Gemeente Leidschendam-Voorburg.

Dit levert het op

Tijdelijke tentoonstellingen

Een expositiezaal van museaal niveau maakt het voor beide musea mogelijk grotere tentoonstelling te organiseren, met belangrijker bruiklenen en meer aantrekkingskracht.

Meer bezoekers

Nu ontvangen beide musea samen 23.500 bezoekers. Een kleine tijdelijke tentoonstelling op Huygens' Hofwijck trok circa 5.000 extra bezoekers. In het complex Huize Swaensteyn zal dat per tentoonstelling naar 10 à 15.000 kunnen oplopen. Daarmee zal het totaal aantal bezoekers kunnen groeien tot meer dan 50.000 per jaar.

Meer werkgelegenheid / MVO

Uitbreiding van activiteiten heeft positieve effecten op de personele bezetting. De activiteiten in de musea worden ondersteund door ruim 150 vrijwilligers. Hiermee vervullen we ook een belangrijke maatschappelijke en sociale rol.

Groeiende bekendheid en belangstelling

Bij Huygens' Hofwijck is de belangstelling sinds 2013 enorm gegroeid, niet alleen door de nieuwe vorm van het museum, maar ook door het realiseren van het project zelf. Het creëren van een 'nieuw' museum is een goede aanjager van aandacht en bezoek.

Meer omzet detailhandel/horeca - meer eigen inkomsten

Volgens het rapport van Deloitte 'De economische impact van het Mauritshuis' besteden binnenlandse bezoekers gemiddeld 19 euro en buitenlandse bezoekers 48 euro buiten een museum. Multifunctioneel gebruik van de beschikbare ruimten en de museumwinkel annex horecavoorziening genereren meer eigen inkomsten.

Educatieve spin-off

Een compleet nieuwe museale presentatie biedt de mogelijkheid om in educatief opzicht uit te pakken en een interessanter product neer te zetten.

Rijker stadsimago

Mooie en interessante musea, die een perfecte beleving bieden, dragen bij aan het imago van onze gemeente: een stad waar het goed toeven is, zowel voor inwoners als bezoekers.

Behoud en versterking historisch erfgoed

De effecten van het streven naar duurzaamheid en meervoudig (her)gebruik maken het Huygenskwartier in Voorburg toekomstbestendig.

GIDS

voor een duurzaam museaal Leidschendam- Voorburg

KANSRIJK

Leidschendam-Voorburg is kansrijk om haar kunst, cultuur en geschiedenis onderscheidend en attractief in de wereld te zetten.

Dat laten we in deze gids zien.

Met de gemeenteraadsverkiezingen voor de deur komt het moment van opnieuw richting geven aan gemeentebeleid weer dichtbij. In deze gids leest u over de kansen en uitdagingen die er volgens museaal ondernemend Leidschendam-Voorburg liggen om in de komende jaren kunst, cultuur en geschiedenis – en daarmee ook de werkgelegenheid – te stimuleren. Dit vormt immers de basis voor een gezonde lokale economie en voor het welzijn van mensen.

We dagen u uit de wensen en ideeën in deze gids in samenwerking met Huygens' Hofwijck en Museum Swaensteyn op te pakken, teneinde Leidschendam-Voorburg een blijvende plek in het nationale museumlandschap te bezorgen.

